J.J. Martin: "İstanbul bir ışık roketi"

La DoubleJ, vintage parçaları kürate ederek başlayıp zamanla kıyafetten sofra objelerine, mağaza tasarımlarından kadın topluluğuna uzanan bir dünyaya dönüştü. Communite Galata'da yer alan markanın kurucusu J.J. Martin ile özgünlüğü, özgürlüğü, İstanbul'u ve neşenin nasıl bir zırha dönüşebileceğini konuştuk

J.J. Martin "Yaratmanın resim yapmak, çizmek, yazmak ya da oyunculuk olduğunu düşünüyoruz. Oysa yaratmanın farklı yolları var. Yaptığım işe şöyle bakıyorum: Enerji, iyi hissetme ve güzellik etrafında nasıl birlikte yaratırız?" diyor.

MODA
DERYA GÜRSEL
gurselderya@gmail.com

Neşe bugünlerde biraz şüphe uyandıran bir kelime... Ekonomik kaygılar, politik gerilimler ve hız iştahıyla çevriliyken, neşeli olmak safça; neşeyi savunmak ise başlı başına bir tavır gibi görünüyor. Tasarım dünyası uzun zamandır bu ikileme bir cevap arıyor: Neşeyi yer yer ticari bir kalkan, çoğu zaman da bir pazarlama aracı olarak kullanıyor. Pandemi sonrası "dopamine dressing" ile renklere, iyi hissetme vaadine bu kadar sarılması da tesadüf değil. Peki kıyafetler gerçekten bize iyi hissettirebilir mi?

Bu sorunun yanıtını arayabileceğim sayılı moda markası var: La DoubleJ bunlardan biri. Markaya baktığınızda aklınıza ilk gelen kelime moda değil. Renk, evet. Desen, kesinlikle. Neşe, fazlasıyla. Vintage parçaları kürate ederek başlayan, zamanla kıyafetten sofra objelerine, mağaza tasarımlarından kadın topluluğuna uzanan bir dünyaya dönüşen La DoubleJ'in kurucusu J.J. Martin'in yaptığı şey, bir hal tasarlamak aslında.

Martin'in spiritüel pratiği yaklaşık 15 yıl önce başlamış; renge ve güzelliğe duyduğu çekim ise çocukluğundan beri var. Los Angeles'ta sportif bir ailede büyümüş ama "Feminenlik, renk ve desen etrafında hep bir neşem vardı. Bana yol gösteren şey buydu" diyerek başlıyor röportaja. Bu yol onu Los Angeles'tan New York'a götürüyor. Reklam ajanslarında çalışıyor, ardından Calvin Klein'a geçiyor. Ama Calvin'in ağırbaşlı minimalizmi onun ruhuna pek uymuyor. "O siyah-beyaz minimalizmin içinde ben oldukça renkliydim" diyor.

Aşkın peşinde Milano'ya

2001'de ise aşkın peşinden Milano'ya taşınıyor. Fakat bu başlangıç hiç de romantik olmuyor. "İlk beş yıl çok zordu. Mutlu değildim" diyor. 2001'in Milano'su bugünkünden çok farklı; daha az uluslararası, daha az dinamik... Aile yok, sosyal hayat yok. Martin için bu dönem, bir şehirle değil, kendiyle mücadele ettiği bir dönem. Kırılma anı ise zihinsel. "Sürekli neyin yanlış gittiğine bakıp sinirlenmekten, 'Şu kilisenin tavanındaki inanılmaz güneş heykeline bak' diyebilmeye geçtim" diyor.

La DoubleJ, modanın minimalizme kaydığı bir dönemde doğuyor. Martin'in seçimi bunun tam tersi: Maksimalizm. "Eğlence modanın alt segmentlerinde olur. İtalya'da üretilen ve iyi hissetmek üzerine kurulu çok lüks oyuncu yok. Lüksün statü sembolleriyle konuştuğu bir çağda biz sezgisel bir soru soruyoruz: Bu seni nasıl hissettiriyor?"

Konu özgünlük meselesine geliyor. La DoubleJ'nin hikayesi J.J.'in henüz editörken vintage koleksiyonunu satışa çıkarmasıyla başlıyor. Peki bu çağda özgünlük hâlâ mümkün mü? Martin'in özgünlükten anladığı şey sıfırdan icat etme romantizmi değil. Bir vintage parçadan ilham alınabilir, dikkat edilmesi gereken kopyalamamak: "Sürekli kendi dışımıza bakmayı bırakmalıyız. Onun gözlüğünü, şunun saçını çoğaltmak istiyoruz. Oysa hep içe dönmek gerekiyor. İçeriden yaratmak gerekiyor." Herkesin tıpkı parmak izi gibi yaratıcı bir özgün karışımı olduğunu düşünüyor.

Yaratmanın farklı yolları

Bunca imge, içerik varken yaratmakla kürate etme farkı peki? J.J. yaptığı şeyi hem kürasyon hem de yaratım olarak tanımlıyor. "Yaratmanın resim yapmak, çizmek, yazmak ya da oyunculuk olduğunu düşünüyoruz. Oysa yaratmanın farklı yolları var. Yaptığım işe şöyle bakıyorum: Enerji, iyi hissetme ve güzellik etrafında nasıl birlikte yaratırız? Seninle yaptığımız bu konuşma bile bir yaratım."

Birlikte yaratma fikri zamanla bir topluluğa dönüşmüş. 2020'ye kadar bunun net bir ismi yokmuş. Pandemiyle birlikte bu ilişki "sisterhood"a evrilmiş. Bu topluluğa dahil olan kadınlar online seminerlere erişebiliyor, birlikte meditasyon yapabiliyor; bir yolculuğa çıkıyor... Bu oluşumun fiziksel karşılığı ise mağazaları. Martin ufak bir düzelti yapıyor ve mağaza demektense "Raise Your Vibration Station" demeyi tercih ediyor. Her birinin kendi kimliği, kendi enerjisi var. Palm Beach bir çakra gibi; Capri bir mandala; Milano çatı katında gong bulunan; kamuya açık bir "tapınak". Bunlar kulağa bir markanın perakende stratejisinden çok, sembollerle kurulmuş bir evren gibi geliyor.

Türkiye'ye bu ikinci gelişi; geçen yıllarda Kapadokya'ya gitmiş; mağaralarda zaman geçirmiş, toprakla bağ kurmuş. Kapadokya'yı "Çok derin, mistik bir yer" olarak tarif ediyor. Türkiye, Yunanistan ve İtalya arasında bir benzerlik görüyor ama Türkiye'de ayrıca "egzotik bir ışıltı" olduğunu söylüyor: "Türkiye çok ışıklı bir yer. İstanbul bir ışık roketi; bir enerji roketi gibi." La DoubleJ'nin Communite Galata'daki ilk mağazasının tasarımını da bu "bolluk kodları" ile ilişkilendiriyor. Dönen, kıvrılan, hareket eden desenleri; coşkuyu, güzelliği görüyor. Boyner ailesine özellikle teşekkür etmek istiyor; onları Türkiye ile marka arasında gerçek bağ kuran bir ortak olarak anıyor.

Kimilerine gerçeklikten kaçış gibi gelebilecek bu naif pozitiflik, Martin için yüzeysel bir iyimserlikten çok daha fazlası. Üzerinde çalışılan, terbiye edilen, neredeyse kas gibi güçlendirilen bir alan. Onun dünyasında neşe, kusursuz bir mutluluk vaadi değil; herkesin ve her şeyin fazlasıyla görünür olduğu bir çağda, taşkınlığın hâlâ sahici bir özgürleşme biçimi olabileceğini hatırlatan bir tavır. Tüm bu gürültü içinde insanın ritmini, ışığını kaybetmeme ısrarı gibi... Kim bilir belki de gerçekten tek umudumuz hâlâ neşededir... •